

[Hauch.]

årene ikke alene har været til gavn for landbruget, for afsætningen af dets produktion og opnåelsen af de bedst mulige priser, men at det også har været til gavn for landet.

Men når der nu i folketinget er et flertal imod disse udvalg, synes jeg, vi skal indstille os på at undvære denne lovgivning. Landbrugsorganisationerne har ikke rejst spørgsmålet om afskaffelse af denne lovgivning, men har altid indtaget det standpunkt, at dersom man ikke mente, den var til nytte længere, ønskede vi ikke at opretholde udvalgene. Vi har givet udtryk for det på den måde, at vi har sagt: ikke en dag længere, end regering og rigsdag måtte ønske at beholde disse udvalg og deres arbejde, skal de opretholdes. Jeg skulle derfor ikke personligt have været særlig bedrøvet over, at udvalgene ophørte at eksistere på nærværende tidspunkt, fordi vi i landbrugsorganisationerne i mellemtiden — altså fra det tidspunkt, da man sidste gang drøftede ordningen i folketinget, til nu — har gennemført et arbejde, som har til formål at samle disse interesser, såvidt det lader sig gøre, i nogle udvalg, som er landbrugets og eksportens egne udvalg. Jeg tror, det vil være muligt at samle de interesser, der her er tale om, i et fælles arbejde til landbrugets gavn og samfundets gavn i det hele taget.

Nu hørte jeg nok i dag i det høje folketting, at man også ville have draget ind i det afdøde, men genopståede folketingsudvalgs arbejde spørgsmålet om, hvorvidt det er lovmedholdeligt at nedsætte sådanne udvalg indenfor landbrugserhvervet og handelen, som jo i fællesskab vil nedsætte disse udvalg. De fleste af dem er færdige, og havde nødvendigheden krævet det, havde de alle været færdige til i dag, da loven udløber. Med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt det er lovligt eller ikke at nedsætte sådanne udvalg, må jeg være yderst forbavset over, at man i det hele taget kan komme i tanker om at fremsætte en sådan tvivl.

Hvad er det, der er tale om? Der er tale om, hvorvidt landbruget gennem sine egne organisationer og i samarbejde med handelsorganisationerne, har lov at bestemme, hvordan dets produktion skal sælges. Andet og mere drejer det sig ikke om. Jeg har lagt mærke til, at man i andre erhverv har lov til at bestemme, til hvem man vil sælge sine varer og til hvilke priser. Det forekommer mig at være ganske beskæmmende, at man overhovedet her i rigsdagen kan drøfte, hvorvidt det er noget, man kan finde

sig i. Når jeg fremstiller en vare, skulle jeg så ikke have lov til selv at sælge denne vare og følge den på dens vej fra producent — altså i dette tilfælde mig — til den kunde, som køber den? Jeg synes, det er fuldkommen hen i vejret at gå ud fra, at man her foretager et indgreb i den frie omsætning, som man ikke er berettiget til. Der er formodentlig ingen, der vil finde på at gå til f. eks. porcelænsfabrikkerne her i landet og sige: ja, I må godt lave jeres porcelæn, men så snart I har lavet det, skal I aflevere det til handelen, som så sælger det. Jeg tør påstå, at ingen ville finde sig i en sådan fremgangsmåde — naturligvis ikke. Det er kun naturligt og rimeligt, at landmændene følger deres produktion fra producent til konsument. Det blev ikke gjort før krigen; da var det ikke således. Men forholdene, som de var før krigen, er ikke de forhold, vi har i dag. Nu foreligger der to-sidede handelsaftaler, som binder en del af eksporten til forskellige lande. Der foreligger tilstande, som medfører, at man får forskellige priser for landbrugsprodukterne i de forskellige lande, og så længe dette er tilfældet, vil jeg håbe, at landbruget og handelen kan blive enige om, at ikke ganske enkelte, som tilfældigt skaffer sig et marked, hvor der er en høj pris på produktionen, skal indkassere den forskel, der er på gennemsnitsprisen og det, den pågældende er i stand til at opnå. Det er ikke alene i landbrugets interesse, men i hele samfundets interesse, at de penge, der indtjenes, går i de rigtige lommer. De landbrugere, som var vore fædre, til dels vore bedsteforældre, og som i sin tid opbyggede produktionssamarbejdet i mejerierne, slagterierne og de andre betydelige sammenslutninger, havde ikke nogen interesse i at følge produktionen, og derfor gik den ud i handelen, enten i andels-handelen eller i den frie handel. Men således er situationen jo ikke i dag. Nutidens landmænd må, som alle forhold ligger, forstå, at de varetager såvel deres egne velforståede økonomiske interesser som samfundets ved at holde øje med og have hånd i hanke med produktionen fra den er fremstillet, og indtil den er i konsumentens hånd.

Nu ønsker man i det høje folketting at undersøge, om dette er rimeligt — det blev mig ikke helt klart, om den højtærede landbrugsminister gav tilslutning til, at man også skulle beskæftige sig med dette spørgsmål i det afdøde udvalg, som genopstår. Jeg har ikke noget imod — naturligvis ikke —, at man får lejlighed til at beskæftige sig med disse ting, for vi laver